

2.- Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 20 milletvekilinin, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan kanser vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/551)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Doğu Karadeniz Bölgesinde yaşanan kanser vakalarındaki artışın araştırılarak, alınması gereken tedbirler amacıyla Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereği Meclis Araştırması yapılmasını arz ve teklif ederiz.

1) Reşat Doğru	(Tokat)
2) Muharrem Varlı	(Adana)
3) Oktay Vural	(İzmir)
4) Hasan Çalış	(Karaman)
5) Süleyman Latif Yunusoğlu	(Trabzon)
6) Kamil Erdal Sipahi	(İzmir)
7) Behiç Çelik	(Mersin)
8) Hüseyin Yıldız	(Antalya)
9) Yılmaz Tankut	(Adana)
10) Akif Akkuş	(Mersin)
11) Mustafa Enöz	(Manisa)
12) Recep Taner	(Aydın)
13) Ertuğrul Kumcuoğlu	(Aydın)
14) Osman Durmuş	(Kırıkkale)
15) Alim Işık	(Kütahya)
16) Mehmet Günal	(Antalya)
17) Zeki Ertugay	(Erzurum)
18) Ali Uzunırmak	(Aydın)
19) Sabahattin Çakmakoğlu	(Kayseri)
20) Metin Çobanoğlu	(Kırşehir)
21) Cumali Durmuş	(Kocaeli)

Gerekçe: TÜBİTAK'ın desteğiyle 2.5 yılda hazırlanan Doğu Karadeniz kanser haritasıyla, 250 kilometrelik yüksek gerilim hattının ölüm saçtığı belirlenmiştir. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından yürütülen proje ile Doğu Karadeniz Bölgesi'nin kanser haritası çıkarılmıştır.

Çevresel faktörlerin kanser vakalarına olan etkisini belirlemeyi amaçlayan araştırmada, Doğu Karadeniz bölgesindeki 250 kilometrelik Yüksek gerilim hattının adeta ölüm saçtığı ortaya çıkmıştır. TÜBİTAK'ın desteği ile yapılan proje kapsamında, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde kanser vakalarının yaygın olarak hangi bölgelerde görüldüğü ve çevresel koşullara bağlı olarak hangi kanser türleri ile sık karşılaşıldığı incelenmiştir. Kanser vakalarının bölgenin arazi yapısı, bitki örtüsü, su ve toprak kaynakları, enerji nakil hattı gibi çevresel faktörlerle ilişkili olup olmadığı araştırılmış, Doğu Karadeniz'deki 7 ilde, 2000-2007 yılları arasında görülen 15 bin 299 kanser vakası dikkate alınarak yapılan araştırmadan çarpıcı sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya göre, kanser vakası yoğunluğunda, güney ve doğu yamaçlarında yaşayanlarda Deri Kanserinin diğer yamaçlara göre daha yoğun olduğu; mide, kalın bağırsak ve prostat vakalarının daha çok 250 metre arazi rakımının altında yaşayan insanlarda görüldüğü belirlenmiştir. Akciğer vakalarının tarımsal alanlarda yoğun olduğu, radon gaz ölçüm değerlerinin yüksek olduğu bölgelerde ise akciğer ve deri kanserlerinin diğer bölgelere oranla

daha yoğun olduğu tespit edilmiştir. Kayaç türü volkanik olan bölgelerde mide ve meme kanserinin, granitoid olan bölgelerde ise mide kanserinin daha yüksek olduğu da araştırmanın ortaya koyduğu bir başka sonuçtur. Ayrıca bölgedeki 558 su numunesinde kanserojen etki yapan ağır metallerin analizi yapılmıştır. İncelemede, 103 numunede arsenik, 290 numunede kurşun, 306 numunede ise selenyum değerlerinin Dünya Sağlık Örgütü'nün limit değerlerinin üzerinde olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın en çarpıcı sonucu ise, yaklaşık 250 kilometrelik yüksek gerilim hattının kanser vakalarına etkisinin tespiti olmuştur. Enerji hattına 600 metre mesafe içerisinde bulunan yerleşim yerlerindeki kanser vakalarının, hattın dışındaki yerlere oranla oldukça yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Enerji hattı çevresindeki yerleşim alanları risk altındadır. Hat çevresindeki yerleşim alanları da risk altındadır. Dünyadaki bilimsel çalışmalarda, elektromanyetik radyasyon yayan yüksek gerilim hatlarının kansere yol açtığı ortaya çıkmıştı.

Konunun bir kez de Meclis tarafından araştırılarak bu bölgede yaşayan vatandaşlarımız sağlıklı ve güvenilir bölgelere nakledilmesi veya yüksek gerilim hatları güzergâhının gözden geçirilmesi yerinde olacaktır.

Araştırma önergemiz bu amaçla hazırlanmıştır.